

**E**ls moviments extremistes del País Valencià i de les Illes no són homologables als de Catalunya.

Fet i fet, la ultradreta no existeix electoralment, a les Balears. Ni tan sols políticament. Les sigles històriques –Falange, Fueza Nueva...– fa molt de temps que són estotjades. Els anys 70 del segle passat foren els anys del desencís ultra. Els 80, els de la desaparició de sigles amb una mínima presència electoral. Una altra cosa és, naturalment, que aquest vot existesca, que existeix. Majoritàriament, cal suposar que els votants radicals per la dreta opten pel possibilisme i, per tant, confien en el vot útil, el PP. Així i tot, dels anys 90 ençà hi ha hagut un corrent que ha cercat vida al marge del PP. Però totes les aventures –Unió des Poble Balear, Agrupación Social Independiente...– han quedat finalment en no res.

L'anticatalanisme ha estat i és el paraigua ideològic sota el qual la vella ultradreta ha trobat una certa modernització aquests darrers anys, per mitjà de la negació de la seua ideologia, que es dissimula –paradoxalment– sota l'etiqueta *liberal*. L'anticatalanisme, el clàssic, negava la unitat del català, volia inventar la llengua *balear* i confiava que el PP assumira el desfici. Els conservadors més o menys cobrien aquestes aspiracions formalment, però, en realitat, quan governaren, mai no ho posaren en pràctica. De fet, tota la normativa legal que hi ha a les Balears en favor del català ha estat aprovada sota governs del PP. Això no vol dir que en siguin uns entusiastes: aprovaven lleis i decrets, i els complien poc o gens, però això ja era massa per als ultres. Arran d'aquesta actitud del PP, de fet, la part més extremada del partit de la gavina va emergir amb una força inusitada contra l'oficialitat després de la pèrdua del poder, el 2007. Aleshores, el sector liderat per Carlos Delgado va fer bandera de l'anticatalanisme i l'antinacionalisme, sense manies. Però, més enllà de les lluites internes, aquest sector –amb les tesis ben amplificades pel diari *El Mundo-El Día de Baleares*– ha pogut tornar a crear un problema amb la normalització del català. Així, el corrent contrari a l'idioma propi esdevé un ganxo per a immigrants, joves molt conservadors i, és clar, per a la vella guàrdia de les



Manifestació del Círculo Balear –amb membres del sindicat USO– pels carrers de Palma. A les Illes, com al País Valencià, la ultradreta fa bandera de l'atac a la normalització lingüística.

## Ultradreta vestida d'anticatalanisme

El mercat de l'extrema dreta del País Valencià i a les Illes, se'l disputen partits que tenen com a eix del discurs l'odi a allò que és català. És el cas de Coalició Valenciana i, d'una altra manera, la UPyD de Rosa Díez i el Círculo Balear, a les Illes.



**Dalt, José Luis Roberto, president de l'associació espanyola de bordells (ANELA) i líder d'Espanya 2000 al País Valencià. Al costat, i a sota, dues imatges de Juan García Sentandreu, que ha evolucionat de la ultradreta espanyola de la Falange a l'extremisme regionalista de Coalició Valenciana.**

essències ultres. En definitiva, l'anticatalanisme a les Balears és en fase de reorganització per a poder estampar unes sigles que esperen que, ara sí, tinguen opcions electorals.

Tot i que Unió, Progrés i Democràcia (UPyD), el partit liderat per Rosa Díez, no és ultradretà, l'abanderament que fa de l'espanyolisme sense complexos el dota de tot allò que cal per a poder ser refugi de l'anticatalanisme clàssic – d'ultradreta – i de les noves aportacions *modernes* que, sota l'etiqueta de *liberal*, tant hi sovintegen. En aquest sentit, la tasca –diguem-ne– civil del Círculo Balear (CB), una entitat que lluita “per la llibertat” contra la normalització del català, esdevé una peça important de l'estratègia. Val a dir que CB és dirigit per Jorge Campos, càrrec de confiança de Carlos Delgado a l'Ajuntament de Calvià, per bé que Campos pren una posició clara amb molta més sintonia amb UPyD que no amb el PP.

A hores d'ara, doncs, l'anticatalanisme més clar és aquell que ofereix UPyD, però també és cert que el PP, amb el nou president, José Ramón Bauzá, ha recuperat el discurs més dur contra la normalització de la llengua. Rest a veure com evolucionarà la qüestió dins el PP, perquè el sector regionalista del partit no ho veu amb gaire bons ulls.

**Canvi d'indumentària.** Igual com ha passat a les Illes, al País Valencià n'hi ha que no senten gaires recels per l'actitud del PP en allò que respecta a la llengua catalana, sobretot normativament i quant a l'ensenyament a l'escola. En aquest cas, un ultra de tota la vida, Juan García Sentandreu, ha vist un forat a través del qual pot recuperar una part de la gran massa de vot que arribà a tenir la regionalista Unió Valenciana –amb Vicente González Lizondo–, que, recordem-ho, disputava cara a cara amb el PP la preponderància a les urnes per la dreta.

Sentandreu és un històric dels moviments extremistes. Com a dirigent estudiantil, en una al·locució a l'aula, hom arribà a titllar-lo, sense embuts, de “neonazi”, i ell hi va respondre que “de *neo*, nada”. Abans dels comicis del 2007, i finançat per empresaris valencians tradicionalment lligats al blaverisme, va crear Coalició Valenciana, formació que comptà amb un desplegament publicitari sense parió a les comarques valencianes parlant d'un partit tan petit. Els resultats, però, no van ser els que s'esperaven, i amb prou feines si va recollir 17.000 paperetes, xifra que tan sols representà el 0,72% del total de vots que els valencians van dipositar el 27 de maig d'ara fa tres anys. Molt per sota de les expectatives,

perquè Unió Valenciana (UV) havia recollit, el 2003, el 3,03% del total, i en aquest cas, el 2007, també va quedar-se en un minso 0,95%. El blaverisme més extrem, aquell que representa García Sentandreu i que inclou tics ultradretans en aspectes com ara la immigració, es mou en xifres ínfimes, al País Valencià.

A l'àmbit municipal, la representació de Coalició Valenciana també és escassa: tan sols aconseguí vint regidors, el 2007. Sumats als 29 d'UV, ni els uns ni els altres, plegats, no van aplegar ni la meitat dels 131 que quatre anys abans havia obtingut UV. Unes dades ben pobres, doncs.

Encara més irrisòries, però esbombades amb temor pels mitjans de comunicació, van ser les dades de les diverses formacions –ara sí– de tall clarament espanyol i ultradretà. España 2000, el partit de José Luis Roberto –que alhora presideix l'associació de prostíbuls d'Espanya, ANELA–, va aconseguir un parell de regidors. L'un, a l'àrea metropolitana de València, a Silla (Horta), i l'altre, a Onda (Plana Baixa). El resultat global sobre vot municipal del país va situar-se en un reduït 0,16%. La resta de formacions d'aquest espectre tampoc no pot presumir de resultats lluïts: la Falange Auténtica obtingué el 0,03%, i Democracia Nacional, la Falange Española de las JONS i Alianza Nacional ni tan sols van superar el 0,01%.

Els resultats de tots plegats a l'urna autonòmica tampoc no va ser espectacular. España 2000 va quedar-se en el 0,25%; la Falange Auténtica, en el 0,1%, la Falange Española de las JONS, en el 0,04%, i Democracia Nacional, en el 0,03%. En conjunt, 10.000 vots sobre un cens de 3.561.000 persones i amb una participació de 2.464.000 electors.

En el record, però, encara hi ha la figura de Guillem Agulló, mort l'11 d'abril del 1993 a Montanejos (Alt Millars), a mans de l'ultradretà Pedro Cuevas, que el 2007 –després d'haver complert només quatre anys de presó dels setze a què fou condemnat per l'assassinat del jove nacionalista– va formar part de la llista municipal que Alianza Nacional va presentar a Xiva (Foia de Bunyol).

*Victor Maceda  
Miquel Payeras*